

**TEPAV Kurucu Direktörü Sayın Güven Sak,
Değerli Meclis Üyeleri,
Saygıdeğer Meslek Komitesi Başkanları,
Değerli Katılımcılar...**

Ekim ayı Meclis Toplantımıza hoş geldiniz diyor, hepinizi Yönetim Kurulumuz adına saygıyla selamlıyorum.

Geçen hafta yapılan Eurochambers Genel Kurulu ile önümüzdeki dönemde de Başkan Vekilliđi görevine devam edecek TOBB Başkanımız Sayın Rifat Hisarcıklıoğlu'nu tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyoruz.

Sayın Sak, öncelikle zaman ayırarak bugünkü toplantımıza katılımınız için teşekkür ediyorum. Hoş geldiniz!

Değerli Meclis Üyeleri,

Her ay olduğu gibi, ekonomik değerlendirmelerimi sizlerle paylaşarak başlamak istiyorum.

Eylül ayında;

*İhracat → 20 milyar 783 milyon dolar (+ % 29,97) (tarihi rekor)

Ağustos ayına göre artış → %9,8 (Ağustos → 18 milyar 916 milyon dolar idi.)

Yılın son dört ayından en az ikisinde rekor seviyede ihracat bekliyorduk. Nitekim eylülde tüm zamanların en yüksek seviyesini gerçekleştirdik.

Halen çip, konteyner ve gemi hatlarındaki sorunlara rađmen rekorlarla devam ediyoruz.

Rekabetçi kurun ihracata etkilerini görüyoruz.

Önümüzdeki aylarda 21-22 milyar dolar seviyelerini görebiliriz diye düşünüyoruz.

*Yıllık ihracatımız da eylül itibariyle → 212 milyar 220 milyona yükseldi.

Sayın Ticaret Bakanımız ölkemizin dünya ihracatından aldığı payın yüzde 1'in üzerine çıktığını açıkladı.
(Cumhuriyet tarihinde ilk)

Bu oran; 1980'de → yüzde 0,14, 2000'de → yüzde 0,43 idi.

Yine, Sayın Bakanımız 15 Ekim tarihinde günde 1,5 milyar dolar ihracat yaptığımızı duyurdu.

Miktar bazında ihracatımız ;

Eylül → 17,5 milyon ton (+%23,7) (2020 eylül → 14,1 milyon ton idi.)

Ocak-eylül → 131,7 milyon ton (+ % 19,5)

*İthalat (eylül) → 23 milyar 386 milyon dolar (+ % 12,1)

Alt kalemlere baktığımızda;

*Yatırım (Sermaye) malları → + % 0,24

*Hammadde (Ara mallar) → + % 16,88

*Tüketim malları → - % 4,73 (Olumlu)

*Dış ticaret açığı (eylül) → 2 milyar 602 milyon dolar (-% 46,4)

*İhracatın ithalatı karşılama oranı (eylül) → 88,9'a yükseldi.

Firmaların ihracat kapasitesinin ve uluslararası pazardaki rekabet gücünün artırılması gerekirken, buna yönelik en önemli enstrümanlardan birisi ihracatçı firmaların finansmana erişiminin kolaylaştırılmasıdır.

Bu kapsamda, Ticaret Bakanlığı'nın koordinesinde, ihracatçıların finansmana erişim ve kredi kefalet sorunlarının çözümüne katkı sağlamak amacıyla "İhracatı Geliştirme Anonim Şirketi" kuruldu. (14 Ekim)

Bu şirket aracılığıyla, teminat yetersizliği nedeniyle çeşitli kredi ve destek imkanlarından yeterince yararlanamayan ihracatçıların krediye erişimleri kefalet suretiyle sağlanacak.

Bu sayede ihracatçılarımız, kredi almak için fabrikasını, arsasını bankaya ipotek vermek zorunda kalmayacak, teminat sorunu çözülmüş olacak.

Şirket 10 milyon lira başlangıç sermayesi ile Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin yüzde 95, Eximbank'ın yüzde 5 ortaklığı ile kuruldu.

İlerleyen dönemde 61 ihracatçı birliğinin de şirkete ortak olması yönünde kanun çalışmaları devam ediyor.

İhracat yapan firmalara ilave yük getirmemesi kaydıyla bu destekleri memnuniyetle karşılıyoruz.

Kocaeli Gümrüklerinden aldığımız verilere göre eylül ayında ilimizde üretim yapan firmaların;

İhracatları → 3 milyar 455 milyon dolar (2020 eylül → 2 milyar 602 milyon dolar)

- Kocaeli gümrüklerinden yapılan → 1 milyar 755 milyon dolar
- Kocaeli dışındaki gümrüklerden yapılan → 1 milyar 700 milyon dolar

İthalatı ise → 7 milyar 678 milyon dolar (2020 eylül → 4 milyar 43 milyon dolar)

- Kocaeli gümrüklerinden yapılan → 3 milyar 938 milyon dolar
- Kocaeli dışındaki gümrüklerden yapılan → 3 milyar 740 milyon dolar

Ağustos ayında yıllık Cari Açık → 23 milyar 33 milyon dolara geriledi.

(Yıllık cari açıkta temmuz ayına göre 4.6 milyar dolarlık iyileşme var. Temmuz → 27,6 milyar dolar idi.)

Ağustos aylık → 528 milyon dolar fazla verildi.

Bu fazlada → Hizmet gelirlerinin artan katkısı ve dış ticaret açığındaki gerileme etkili.

Hizmet gelirleri → 2 milyar 76 milyon dolar (2020 → 1,7 milyar dolar idi.)

Dış Ticaret dengesi → - 2 milyar 757 milyon dolar (2020 → - 5,3 milyar dolar idi.)

Eylül ayında da yıllık cari açıktaki gerilemenin devam edeceğini bekliyoruz.

(İhracat artışıyla, dış ticaret açığında gerçekleşen gerileme ve turizm gelirlerinin de geçen yılın üzerinde gerçekleşecek olması)

Reel efektif döviz kuru (eylül) → 63,09

(Ağustos → 62,82 idi.)

Endeksin 100 olması durumunda dolar eylül ayında → **6,1403** TL

Eylül dolar → 8,5148 TL idi.

Dolar bugün → 9,30 TL

ÜFE bazlı REK ise (eylül) → 79,50

(Ağustos → 79,06 idi.)

Endeksin 100 olması durumunda dolar eylül ayında → **8,3889** TL

Enflasyon verilerine baktığımızda eylül ayında;

TÜFE → % 19,58 (aylık → + % 1,25)

ÜFE → % 43,96 (aylık → + % 1,55)

Yıllık ÜFE'de 1,5 puanlık bir gerileme oldu. (aylık artış geçen yılın altında kaldı ve yıllık oran geriledi.)

Geçen yılın son çeyreğinde, özellikle de ekim ve kasım aylarında ÜFE'de yüksek artışlar yaşanmıştı.

(Ekim 2020 → % 3,55 / Kasım 2020 → %4,08)

Dolayısıyla geçen yılki yüksek oranlar olumlu baz etkisi oluşturacak

Ancak döviz kurları ve enerji maliyetlerindeki artışlar üretim maliyetlerini yukarı çekebilecek etkenler.

ÜFE'den oluşacak maliyet baskısının, tüketici fiyatlarına da yansımalarını görebiliriz.

Eylül ayı kapasite kullanım oranı;

*Türkiye → yüzde 78,1

(Geçen yıla göre 3,5 puan / ağustos ayına göre 1 puan arttı.)

*Kocaeli → yüzde 71,3

(Geçen yıla göre 1,7 puan / ağustos ayına göre 0,3 puan arttı.)

Sanayi Üretimi (ağustos-yıllık) → + yüzde 13,8

Aylık → + % 5,4

Bu artışları olumlu değerlendiriyoruz.

Burada, geçen yıl ağustos, bu yıl da temmuz ayına denk gelen Kurban Bayramı tatilinin uzatılmasından kaynaklanan baz etkisinin olduğunu da biliyoruz.

Üretmediğimiz ürünlerin de üretilmeye başlanmasıyla, üretim artışlarının kalıcı olmasını temenni ediyoruz.

<u>Sektörlerin katkısı (%)</u>	<u>aylık</u>	<u>yıllık</u>
*İmalat sanayi	6,3	14,2
*Ara malı	4,6	15,4
*Sermaye Malı	15,6	20,5
*Orta-ileri teknoloji	10,0	17,5
*Yüksek teknoloji	24,9	18,2

İşsizlik oranı (ağustos) → yüzde 12,1

(Geçen yılın aynı ayına göre 0,9 puan geriledi / temmuz ayı ile aynı seviyede)

Toplam çalışan sayısı;

2021 Ağustos → 28 milyon 706 bin kişi

2020 Ağustos → 26 milyon 841 bin kişi

2019 Ağustos → 28 milyon 529 bin kişi

2018 Ağustos → 29 milyon 318 bin kişi

Çalışabilir nüfus 2018'den 2021 Ağustos'a → 3 milyon arttı.

İstihdam edilenler → 612 bin kişi azaldı.

Atıl işgücü (Potansiyel işgücü ve işsizler) → % 22,0

(Geçen yılın aynı ayına göre 3,2 puan / Temmuz ayına göre 1,7 puan geriledi.)

Bütçe (eylül) → 23,59 milyar TL açık verdi.

*Gelirler → 117,92 milyar TL (+ %49,4)

*Giderler → 141,51 milyar TL (+ %30,3)

*Ocak-eylül bütçe açığı → 61,09 milyar TL

Denk bütçenin, faizlerin düşmesine ne kadar katkı vereceğini hepimiz biliyoruz.

Değerli Meclis Üyeleri,

Yeni Vergi Kanunu Teklifi TBMM'de kabul edildi.

Uygulamada yaşanan sorunları çözmeyi amaçlayan maddeleri içeren Yeni Vergi Kanunu'nu olumlu değerlendiriyoruz.

Bu kapsamda, Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Lütfi Elvan'ın 20 Ağustos'ta ilimize ziyareti kapsamında, kendilerine aktardığımız taleplerimiz arasında yer alan "geçici beyanname sayısının düşürülmesi" konusunun, yeni vergi kanunu teklifinde yer almasından dolayı memnuniyet duyduğumuzu belirtmek istiyorum. Böylece, dördüncü geçici vergi beyanamesi kaldırılmış oldu. Sayın Bakanımıza ve Bakanlık yetkililerimize teşekkürlerimi sunuyorum.

Teklifte ayrıca;

*Uyumlu mükelleflerin yüzde 5 vergi indirimi uygulamasının şartlarına esneklik,

*Dijital vergi dairesi,

*Elektronik defter onayları,

*İşyerinde inceleme zorunluluğunun kaldırılması,

*Yeniden değerlendirme uygulaması, amortisman süreleri, maddi varlık yenileme fonu,

*Yatırım harcamaları nedeniyle hak kazanılan yatırıma katkı tutarlarının mükellefe geri dönüşünün hızlandırılması gibi konularda uygulamayı kolaylaştırıcı düzenlemelere de yer verildi.

Sayın Güven Sak,

Bildiğiniz üzere, AB ülkemizin en büyük ticaret partneri.

Aslında AB ile olan bu ticari ilişkilerimiz sayesinde bugün, firmalarımız tüm dünya ile iş yapabiliyor.

AB, ekonomisini döngüsel ekonomi ilkeleri çerçevesinde modernize ediyor ve dijitalleşme ve yeşil ekonomiyi 'ikiz hedef' olarak benimsiyor.

Avrupa Yeşil Mutabakatı ile Paris İklim Anlaşması hedefleri doğrultusunda sera gazı salımlarını azaltmaya yönelik stratejisini gerçekleştirilmeyi hedefliyor.

Bu çerçevede ülkemizin de Paris İklim Anlaşmasını TBMM'de onaylaması ve 2053 için iklim nötr olma hedefini kabul etmesi çok ümit verici gelişmelerdir.

Bu doğrultuda Türkiye'nin iklim hedeflerinin güncellenmesi ve Sera Gazı Salımlarının azaltımı için iddialı bir ulusal stratejinin kabul edilmesi büyük önem taşıyor.

Avrupa Yeşil Mutabakatı, Avrupa değer zincirleri içinde yer alan Türkiye'deki çeşitli sektörler için de bir dönüşüm baskısı oluşturuyor.

AB'ye ihracat yapan ve Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasının etkileri ile karşı karşıya olan sektörlerin dışında diğer sektörlerde de AB pazarının yeni yapılanması ve yeşil dönüşüme uyum sağlama ihtiyacı ortaya çıkıyor.

TOBB, İKV ve TEPAV olarak bir platform oluşturma çalışmalarımız var.

Güven Hocamız bugün bizlerle Yeşil Mutabakat kapsamında şu anki olası maliyetlerimizi paylaşacağı için o konulara hiç girmiyorum.

Fakat bundan sonraki Meclis Toplantılarımızda da bu sıcak gündeme her ay değinmeye devam edeceğim.

Aylık faaliyetler...

17 Eylül → TOBB Şikago Türkiye Ticaret Merkezi Tanıtım Toplantısı'nı Odamız Konferans Salonunda gerçekleştirdik.

*Aynı gün, TOBB'u temsilen Bosna Hersek Dış Ticaret Odası Başkan Vekili Vjekoslav Vukovic ile görüşme gerçekleştirdim. Türkiye-Bosna Hersek Ticaret ve Sanayi Odası Forumu Eş Başkanı olarak görevini üstlendim.

20 Eylül → İKV'nin 59'uncu Genel Kurul Toplantısı'nı T.C. Dışişleri Bakan Yardımcımız AB Başkanı Büyükelçi Sn Faruk Kaymakçı'nın katılımıyla gerçekleştirdik. 4. kez başkan seçilmemde desteklerini esirgemeyen başta TOBB Başkanımız Sn. Rifat Hisarcıkloğlu olmak üzere tüm kurucu ve destekçi kuruluşlara ve delegelere teşekkür ediyorum.

21 Eylül → TOBB Cam ve Cam Ürünleri Sektör Meclisi Toplantısı'na katıldım.

22 Eylül → TOBB Plastik Kauçuk ve Kompozit Sanayi Meclisi Toplantısı'na katıldım.

*Aynı gün, Alman-Türk Ticaret ve Sanayi Odası'nın 2021 yılı Olağan Genel Kurulu'na katıldım.

25 Eylül → KSO Oda Orkestrası Yaza Veda konserimizi gerçekleştirdik.

29 Eylül → TOBB Yönetim Kurulu Toplantısına katıldım.

*Aynı gün, orman yangınları ve sel felaketleri için Odalar Birliğimizin öncülüğünde başlatılan yardım kampanyası çeklerinin TOBB Başkanımız Sn. Rifat Hisarcıkloğlu tarafından İçişleri Bakanımız Sn.Süleyman Soylu'ya teslim törenine katıldım.

30 Eylül → İKV tarafından düzenlenen 'Almanya Seçim Sonuçlarının AB ve Türkiye-AB İlişkilerine Etkileri' webinarının açılış konuşmasını yaptım.

5 Ekim → TOBB Türkiye Serbest Bölgeler Meclis Toplantısı'na katıldım.

6 Ekim → Kocaeli Odaları Müşterek Toplantısı'nı gerçekleştirdik.

7 Ekim → Belçika İstanbul Başkonsolosu Serge Dickschen'i ziyaret ettim.

11 Ekim → Gölcük Şehit Volkan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Erasmus programı lansman toplantısına katıldım.

12 Ekim → Yalova TSO Başkanını ziyaret ettim.

*Aynı gün, MARKA Yönetim Kurulu Toplantısı ve İKV Yönetim Kurulu Toplantısına katıldım.

13- 14 Ekim → İKV organizasyonunda Brüksel ziyareti gerçekleştirdim.

Bu kapsamda, AB Nezdinde Türkiye Daimi Temsilcisi Büyükelçi Mehmet Kemal Bozay, Avrupa Komisyonu Komşuluk ve Genişlemeden Sorumlu Üyesi Oliver Varhel, Avrupa Dış Eylem Servisi Türkiye Bölümü Sorumlusu Thomas Frellesen ve Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı ve Dış ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell Fontelles'in kabinesinde Türkiye ile ilişkilerden sorumlu Baiba Aleksejuka-Tavaresa ile görüşmeler gerçekleştirdim.

15 Ekim → 'TOBB Akıllı KOBİ Platformu' basın toplantısını Odamız ev sahipliğinde, İlimiz Oda Başkanlarının katılımıyla gerçekleştirdik.

16 Ekim → Yalova TSO yeni hizmet binası açılış törenine katıldım.

17 Ekim → 'Bisiklet ile Körfez Geçişi' etkinliğimizi T.C. Dışişleri Bakan Yardımcımız AB Başkanı Büyükelçi Sn. Faruk Kaymakçı'nın katılımıyla gerçekleştirdik. Değerli Üyeler bu tarihi fırsatı kaçırmamanızı tavsiye ederim.

18 Ekim → TOBB Kadın Girişimciler Kurulu ve Beko iş birliğinde, 'Girişimin Kadın Kahramanları Projesi' kapsamında Kocaeli toplantısı Odamız ev sahipliğinde gerçekleşti.

Değerli üyeler, birkaç duyuru yapmak istiyorum.

Biliyorsunuz her yıl Sektörel Performans Ödül Organizasyonunu düzenliyoruz.

Son başvuru tarihi → 5 Kasım

Ödül organizasyonuna katılımınızı bekliyoruz. Tekrar hatırlatmak istedim.

Ayrıca, 8-10 Aralık 2021 tarihleri arasında gerçekleştireceğimiz **SANTEK Dijital Fuarımız** hakkında sizlere bilgi aktarmıştım.

Fuar ile eş zamanlı olarak "Savunma Sanayi İl Buluşması" ve "Match4Industry" etkinliklerimizi düzenleyeceğiz.

Konuşmamdan sonra sizlerle SANTEK Dijital Fuarımızın tanıtım filmini paylaşıyor olacağız.

Sözlerime son verirken bugünkü toplantımıza katılımınızdan dolayı Sayın Güven Sak'a tekrar teşekkür ediyor, şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına sizleri saygıyla selamlıyorum.